

מזיכרונותיו של פרדריק ריימס על ניסיונות לעזרה וסעד ומותה של

סבתא

לארגונים יהודיים ולמוסדות סעד שונים, יהודיים ולא-יהודיים, נודע על התנאים הזוועתיים ששררו במחנה; ובראשית 1941 הם החלו לחלק תוספות מזון. אדם רוטקובסקי כותב: "הרעב השתולל באותם ימים... אנו צריכים להציל את האנשים... צריכים לפעול עכשיו... ארגונים כמו OSE, Quakers, אורט, ג'וינט, YMCA, הצלב האדום האמריקאי, Hicem, Car, Secours Suisse ניסו לסייע".

אולם היה זה מעט מדי ומאוחר מדי לזקנים ולחלשים. בבית העלמין בגירס קבורים 1,187 מאסירי המחנה. גם סבתא מינה קבורה שם. היא היתה בת 72 במותה (1870-1942). שנים לאחר המלחמה הוקמו מצבות. מספר הקבר של סבתא מינה הוא 983.

מקור: מנחם מאיר ופרדריק ריימס, "האם העצים פורחים אצלכם?". יד ושם, ירושלים 2000. עמ' 54.